

Név: Keleti Máté Mihály

Szak: Nemzetközi gazdálkodás

Specializáció: Külgazdasági vállalkozás

Szinopszis

Mindig is érdekelt, van-e a pénz fogalma mögött, valami absztrakt felsőbbrendű magasztos fogalom.

Tanulmányaim alatt olykor tudatosan, olykor tudat alatt vizsgáltam magamban a tanultakat és kerestem bennük a választ a pénz elvont, nem hétköznapi értelemben vett jelentésére.

Másfelől a herderi jóslat is régóta foglalkoztat, igaz nem gazdasági szempontból, inkább morálisan.

Amikor témát kellett választani elgondolkoztam, hogyan tudnám mindkettőt feldolgozni, elvégre egy absztrakt fogalom és egy morális kérdés sem illik egy gazdasági diplomamunkához.

Azonban azzal, hogy a herderi jóslat valamilyen módon összefüggésbe hozható a magyar állam jelenleg meghirdetett törekvéseivel és azok finánciális vetületeivel, érdekes és izgalmas kihívásnak tűnt. Továbbá arra is választ kaphatok, hogy a pénz, mint egy nem finánciális cél elérésére szolgáló eszköz, alkalmasnak bizonyul-e. Érdekességként (és konzulensi javaslatra), összehasonlítottam az általam is tapasztalt magyar modellt a számomra idegen izraelivel, mely tovább fokozta kíváncsiságomat a téma felé.

Dolgozatom törzsét a magyar intézkedések bemutatása adja, melyeket részben a korábbi szisztémákkal vetem össze, részben pedig tendenciákat figyelek meg, következtetéseket vonok le és ezek alátámasztására saját táblázatokat és grafikonokat készítek.

A magyar állam által hozott intézkedések számossága, mögöttes gondolatainak megalapozottsága a dolgozat készülésével egyre magabiztosabbá tett abban, miszerint előre felállított hipotézisem igaznak fog bizonyulni. A hipotézisem, mely nagyrészt személyes benyomásokra épült, az volt, hogy a magyar családok anyagi biztonságot élveznek, ha gyermeket vállalnak, ezért azt állítottam, hogy a magyar népesség nő, sőt nagyobb iramban, mint az izraeli.

Oldalakon keresztül soroltam számos intézkedést, melyek mind megalapozottnak és fontosnak tűntek ahhoz, hogy a gyermekvállalás ne hordozzon magában anyagi kockázatot.

Dolgozatomban ugyan kitértem arra, hogy a számok a jövőben változhatnak, elvégre a demográfiai változások mérése rövid távon nem igazolható. Azonban a jelenlegi eredmények a hipotézisem ellenkezőjét igazolják, sőt! Arra az eredményre jutottam, hogy a magyar népesség fogyást nem sikerült megállítani. A TTM, vagyis a Teljes Termékenységi Mutató

rendkívül alacsony Magyarországon, és a gyermekvállalási kedv nem nő. Ezt igazolják az évek alatt mért születési számok és a teljes népesség tendenciája is. F.W. Notestein munkáját is belefoglaltam a dolgozatomban. A kutató leírta megfigyeléseit, melyeket alapul véve felállított 4 különböző demográfiai átmeneti modellt, melyet 4 szakaszra osztott:

A - Régóta a magas és változatlan halálozás és termékenység jellemzi, a születések és halálozások száma megegyezik

B - A halálozási arány csökken, de a születések száma továbbra is magas

C - A várható élettartam növekedésével a halálozási arányok tovább csökkennek, csakúgy, mint a termékenységi arányok, amelyek lassulnak, majd leállnak, és megkezdődik a népesség öregedése.

D - A fejlettség utolsó szakaszaiban a halálozási arány továbbra is növekszik, az idős emberek arányával tehát alacsony szinten stabilizálódik

Ezek alapján a magyar társadalmat a **C** kategóriába soroltam. Tapasztalható a népesség előregedése és a termékenység csökkenése is.

Az összehasonlítás teljességéhez, ugyan ezen logika szerint megvizsgáltam az izraeli társadalom alakulását is. A hipotézisre visszatérve, saját magamat sikeresen megleptem a kutatásaim eredményével. Az egyik fontos tény, hogy az izraeli társadalom dinamikusan növekszik, mind a térséghez képest, mint a gazdasági erőviszonyokhoz képest. (Általában a magasabb életszínvonal alacsonyabb termékenységgel jár, azonban Izraelben ez nem így van.) A központi hivatal által szolgáltatott előrejelzések szerint a jelenleg ~8,8 milliós ország népessége 2048-ra (az államalapítás századik évfordulójára) 15,5 millióra változik majd.

Ennek megfelelően a **B** kategóriába soroltam.

Fontos kiemelni, hogy ez a lenyűgöző termékenység főleg az ultraortodox zsidó vallású haredim-eknek köszönhető. Kiemelkedően magas, 6.7-es termékenységi mutatóval büszkélkedhetnek. A magas életszínvonal mellett magas várható élettartammal is rendelkeznek, de így is a fent felsorolt kategóriák közül a **B** kategóriába soroltam az izraeli demográfiát.

Sajnálatos módon kutatásaim során arra a belátásra jutottam, hogy az Izraeli kormány nem fektet hangsúlyt a Magyarországon megfigyelt intézkedésekre. Az imént felsorolt okok olyan anyagi biztonságot az a kultúrából fakadó magas termékenység mellé, mely indokolja a kormány beavatkozását. Ettől egyetlen eltéréssel találkoztam, amikor is állami kezességként lakások építését rendelték el. Ezt is csak lakossági nyomásra, mely hosszú felvonulások és tüntetések után történt csak meg.

